

Piegriezēja profesionālās kvalifikācijas pamatprasības

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – piegriezējs.
2. Profesijas kods – 7532 02.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– piegriezējs veido lekālu izvietojumu, piegriežamās drānas klājumu, piegriež pēc dotā modeļa un augumlieluma, izmantojot atbilstošas iekārtas, instrumentus.

Piegriezējs var strādāt tekstilrūpniecības nozares uzņēmumos plašražošanā vai veikt individuālo pasūtījumu piegriešanu.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja atlasīt nepieciešamās piegrieztnes un lekālus konkrētam izstrādājumam, izmantojot konstruēšanas un modelēšanas pamatzināšanas.

2. Spēja veidot ekonomisku lekālu izvietojumu un izdarīt atzīmes uz drānas.

3. Spēja veidot piegriežamo drānu kārtu klājumu, izmantojot zināšanas par materiālu veidiem un īpašībām un lietojot atbilstošas ierīces.

4. Spēja izvēlēties piegriešanai atbilstošas iekārtas un instrumentus, novērtējot to tehnisko stāvokli, ievērojot darba drošības noteikumus.

5. Spēja pielāgot vai papildināt lekālu konstrukcijas atbilstoši dotajam modelim.

6. Spēja piegriezt modeli atbilstoši izstrādājumu izgatavošanas tehnoloģijai no konkrētās drānas.

7. Spēja piegriezt ģērba detaļas atbilstoši tehnoloģijai, izmantojot piegriešanas iekārtas un instrumentus, ievērojot darba drošības noteikumus.

8. Spēja sagatavot drānu darbam, nosakot un veicot nepieciešamo higrotermisko apstrādi.

9. Spēja sakomplektēt un marķēt piegrieztās detaļas atbilstoši modeļa tehniskajai dokumentācijai un šuves prasībām.

10. Spēja veikt drānu izlietojuma uzskaiti.

11. Spēja izprast un ievērot darba aizsardzības prasības un veikt darba pienākumus, nekaitējot savai un kolēģu veselībai.

12. Spēja sakārtot savu darba vietu atbilstoši vides aizsardzības, darba drošības, drānu glabāšanas un iekšējās darba kārtības noteikumiem.

13. Spēja lietot profesionālo terminoloģiju.

14. Spēja sniegt pirmo palīdzību.

15. Spēja organizēt darbu atbilstoši termiņiem, resursiem, kvalitātes prasībām, izrādot patstāvību un ieinteresētību resursu taupībā.

16. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.

17. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas principus.

18. Spēja veidot pozitīvu saskarsmi ar kolēģiem.

19. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

20. Spēja ievērot darba tiesiskās attiecības.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Noteikt drānas garenvirzienu, šķērsvirzienu un spodrpusi/virspusi.

2. Saskaņot drānas rakstu.

3. Ievērot raksta raportu (raksta atkārtošanās).

4. Atlasīt nepieciešamās piegrieztnes un lekālus konkrētam izstrādājumam.
5. Veikt drānas higrotermisko apstrādi pirms piegriešanas.
6. Izvietot lekālus izvietojumā atbilstoši ģērba konstruktīvajām līnijām.
7. Ekonomiski izvietot lekālus uz drānas.
8. Ievērot lekālu izvietošanas virzienu.
9. Veidot klājumu, ievērojot drānas puses un modeļa tehnisko dokumentāciju.
10. Izdarīt atzīmes uz drānas atbilstoši norādēm uz lekāla.
11. Izdarīt detaļas atpazīšanai nepieciešamās atzīmes uz drānas.
12. Izvēlēties piegriešanai atbilstošas iekārtas.
13. Izvēlēties piegriešanai atbilstošus instrumentus.
14. Novērtēt iekārtu un instrumentu piemērotību darbam (asums).
15. Pielāgot vai papildināt lekālu konstrukcijas atbilstoši dotajam modelim.
16. Piegriezt izstrādājumu.
17. Marķēt piegrieztās detaļas atbilstoši augumlielumam un modelim.
18. Komplektēt piegrieztās detaļas atbilstoši augumlielumam un šūtuves prasībām.
19. Sagatavot sakomplektētās detaļas tālākai apstrādei.
20. Atpazīt drānu defektus un to atzīmes.
21. Izmantot modeļa tehnisko dokumentāciju.
22. Izprast uzņēmuma iekšējo dokumentāciju.
23. Veikt darbu noteiktajā kvalitātē un termiņā.

24. Racionāli izmantot resursus (materiālu, elektrību utt.).
25. Prasme veikt drānu izlietojuma uzskaiti.
26. Novērtēt iekārtu un instrumentu elektrodrošību.
27. Izvēlēties paredzētos aizsardzības līdzekļus.
28. Ievērot darba aizsardzības noteikumus.
29. Ievērot vides aizsardzības prasības.
30. Sniegt pirmo palīdzību.
31. Lietot valsts valodu un vienu svešvalodu.
32. Lietot profesionālo terminoloģiju.
33. Sazināties un sadarboties.
34. Risināt un novērst konfliktus.
35. Ievērot personīgās higiēnas prasības.
36. Sakārtot darba vietu.
37. Sakopt izmantojamās iekārtas.
38. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
 - 1.1. apģērbu modelēšana;
 - 1.2. saskarsmes pamati.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:
 - 2.1. darba organizācijas principi;
 - 2.2. drānas, to sastāvs un īpašības, to glabāšanas pamatnosacījumi;
 - 2.3. drānu un tekstilmateriālu veidi un īpašības;

- 2.4. aģērbu izstrādājumu izgatavošanas tehnoloģija;
- 2.5. viena svešvaloda saziņas līmenī;
- 2.6. konstruēšanas pamati;
- 2.7. drānu higrotermiskā apstrāde.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. instrumentu veidi;
- 3.2. klājumu veidošanas un nostiprināšanas veidi;
- 3.3. lekālu pārnese tehnoloģijas;
- 3.4. palīgierīču veidi;
- 3.5. piegriešanas iekārtu veidi;
- 3.6. piegriešanas instrumenti;
- 3.7. piegriešanas tehniskie noteikumi (drānas taisnvirziens detaļās);
- 3.8. piegriešanas tehnoloģija;
- 3.9. iekšējās darba kārtības noteikumi;
- 3.10. materiālo vērtību uzskaites pamati
- 3.11. profesionālā terminoloģija;
- 3.12. valsts valoda;
- 3.13. vides aizsardzība;
- 3.14. darba aizsardzība tekstilrūpniecībā un šūšanas uzņēmumos;
- 3.15. darba drošības noteikumi;
- 3.16. pirmā palīdzība;
- 3.17. darba tiesiskās attiecības.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Lekālu izvietojumu veidošana.	1.1. ievērot drāna virzienu un rakstu; 1.2. izvietot lekālus uz drānas; 1.3. pārnest lekālus uz drānas.
2. Piegriežamo drānu kārtu klājumu veidošana.	2.1. ievērot drānas puses un kvalitāti. 2.2. ievērot drānas taisnā diega virzienu un rakstu. 2.3. nostiprināt drānu klājumu.
3. Drānu piegriešana.	3.1. izvēties atbilstošas iekārtas piegriešanas tehnoloģiskajam procesam; 3.2. izvēlēties piegriešanai nepieciešamos instrumentus; 3.3. novērtēt iekārtu un instrumentu tehnisko stāvokli; 3.4. lietot paredzētos aizsardzības līdzekļus piegriešanas procesā;

	3.5. piegriezt detaļas.
4. Piegriezto detaļu komplektēšana.	4.1. sakomplektēt detaļas atbilstoši augumlielumiem (pa izmēriem); 4.2. marķēt detaļas (iekšējā pavadzīme).
5. Uzņēmuma darbības pamatprincipu īstenošana un ievērošana.	5.1. ievērot darba drošības instrukcijas; 5.2. aizpildīt iekšējo dokumentāciju, veikt piegriezto drānu uzskaiti; 5.3. organizēt darbu atbilstoši termiņiem, resursiem un kvalitātes prasībām; 5.4. sadarboties ar kolēģiem; 5.5. risināt konfliktsituācijas darbā; 5.6. uzturēt tīru un sakoptu darba vidi.

Piegriezēja profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrādes darba grupa:

Juta Ķimenīte –	eksperte, PETRA, dizainere;
Egita Lore –	eksperte, SIA „Ogres Trikotāža”, šūšanas tehnoloģe;
Santa Mangule –	eksperte, SIA „Volantes, vadītāja;
Baiba Matisone –	eksperte, I.U. „Valērija B”, modiste;
Valērija Baltā –	eksperte, I.U. „Valērija B”, vadītāja;
Raina Vīra –	moderatore, RISEBA, asoc. prof.;
Jolanta Brilte –	moderatore, SIA „Biznesa augstskola Turība”, projekta vadītāja.

Piegriezēja profesionālās kvalifikācijas pamatprasību eksperti:

Guntis Strazds –	biedrība "Vieglās rūpniecības uzņēmumu asociācija", prezidents;
Ludmila Jevsejenkova –	A/S "Lauma" apvienotā arodorganizācija, priekšsēdētāja.